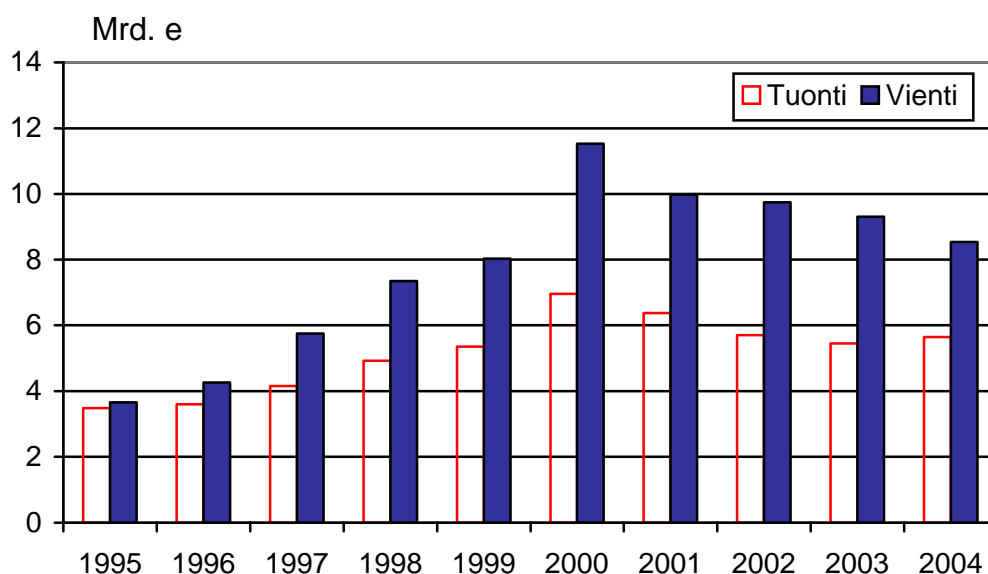

Huipputeknologian ulkomaankauppa vuonna 2004

Kuvio 1. Huipputeknologian tuotteiden tuonti ja vienti v. 1995-2004

Helsinki 3.3.2005. Julkaistavissa klo 10.00.

Tietoja lainattaessa lähteenä mainittava Tullihallitus.

Uppgifterna får lånas med uppgivande av Tullstyrelsen som källa.

Quoting is encouraged provided National Board of Customs is acknowledged as the source.

Ulkomaankaupan maa- ja toimialakatsaukset; tuoteseloste

Käyttötarkoitus

Ulkomaankauppatilasto ja siihen pohjautuvat maa- ja toimialakatsaukset ovat tärkeä väline sekä julkisen että yksityisen sektorin päätöksentekijöille, suunnittelijoille ja tutkijoille niin kansallisella tasolla kuin EU:n ja useiden kansainvälisten järjestöjen toiminnassa. Tullihallitus julkaisee vuosittain 6-10 maa- ja toimialakatsausta. Julkaisusuunnitelmaan valitaan osaksi muutamia tärkeimpiä maita ja toimialoja, osaksi eri tavoin ajankohtaisia kauppakumppaneita ja toimialoja. Katsausehdotuksia saadaan sekä Tullihallituksen eri yksiköiltä että muilta valtion viranomaisilta, mutta myös tiedotusvälineiltä ja yrityksiltä.

Käytetyt käsitteet, määritelmät ja luokitukset

Maa- ja toimialakatsauksissa käytetään YK:n kansainvälisen kaupan luokittelustandardia (Standard International Trade Classification (SITC, Rev.3)) sen kansainvälisen vertailukelpoisuuden vuoksi. Tavaroiden tilastointi perustuu yhdistettyyn nimikkeistöön (CN). Vienti tilastoidaan määrämättä FOB-arvon ("free on board") mukaan ja tuonti alkuperämättä CIF-arvon ("cost, insurance and freight") mukaan. SITC-luokituksen mukaiset tiedot saadaan CN-nimikkeistöä YK:n määritelmien mukaan (UN/1986: Statistical Papers, Series M, No. 34/Rev 3; Standard International Trade Classification Revision 3).

Toimialakatsauksissa voidaan käyttää myös muita kansainvälisiä luokituksia, esim. tuoteluokittelua toiminnan lajin mukaan (Classification of Products by Activities eli CPA), tai toimialaryhmiä pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaan (Main Industrial Groupings eli MIG), tai Euroopan yhteisön toimialaluokitusta (Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés européennes (NACE, rev.1)). Kaikissa toimialakatsauksissa (esim. korkean teknologian katsaus) kerrotaan, mitä tavararyhmiä kyseiseen toimialaan lasketaan kuuluviksi.

Maaluokitus perustuu komission asetukseen (EY, 1779/2002) yhteisön ulkokaupan ja jäsenvaltioiden välisen kaupan tilastojen maaluokituksesta. Maakoodit ovat Kansainvälisen standardisointijärjestön standardin ISO/DIS 3166 mukaisia koodeja. Maaryhmät on määritelty kuukausijulkaisun selityksissä. Kaikissa maaryhmäkatsauksissa (esim. kehitysmaakatsaus) kerrotaan, mitä maita kyseiseen ryhmään lasketaan kuuluviksi.

Tilaston luotettavuus ja valmistumisaika

Maa- ja toimialakatsauksissa käytetään tuoreimpia tilastotietoja katsauksessa käsiteltävästä ajanjaksosta. Katsausten tietojen luotettavuus riippuu julkaisuajankohdasta. Katsaukset voidaan julkaista heti vastaavan kuukausiaineiston valmistumisen jälkeen, jolloin käytetyt tiedot ovat kuukausikatsauksen tavoin ennakkollisia ja voivat lopullisessa tarkastuksessa muuttua. Myöhemmin julkaistaviin katsauksiin sisältyvät kaikki julkaisuajankohtaan mennessä tehdyt korjaukset.

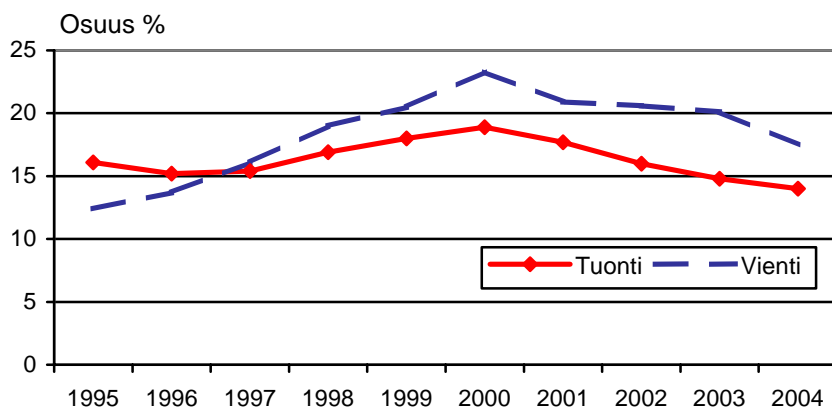
Tarkemmat tiedot ulkomaankauppalukujen tarkastamisesta ja valmistumisesta ovat luettavissa esim. Ulkomaankaupan vuosikirjan (osa 1) laatuselosteesta tai Tullihallituksen Internet-sivuilta (www.tulli.fi). Kalenterivuoden tiedot vahvistetaan seuraavan vuoden huhtikuun loppuun mennessä, joten maa- ja toimialakatsaukset, joissa käytetään edellisen vuoden tilastotietoja ja jotka julkaistaan huhtikuun lopun jälkeen, sisältävät näiltä osin lopullisia tietoja.

HUIPPUTEKNOLOGIAN VIENNIN ARVO SUPISTUI EDELLEEN VUONNA 2004 Matkapuhelimia vietiin kuitenkin jälleen ennätysmäärä

Huipputeknologian tuotteiden viennin arvo jäi viime vuonna 8,5 mrd. euroon eli 8 % edellisvuotista pienemmäksi. Näiden tuotteiden vienti supistui jo neljättä vuotta peräkkäin, ja vuoden 2000 huippuarvoon verrattuna vienti jäi neljänneksen pienemmäksi. Samalla huipputeknologian osuus Suomen koko viennistä on supistunut kuudella prosenttiyksiköllä ja oli viime vuonna 17,5 %. Viennin vähenemiseen viime vuonna vaikutti eniten matkapuhelinten viennin arvon supistuminen, vaikka niitä vietiinkin jälleen ennätysmäärä hyvän loppuvuoden ansiosta.

Huipputeknologian tuotteiden tuonti puolestaan kääntyi kasvuun kolmen heikon vuoden jälkeen. Niiden tuonnin arvo kohosi 5,6 mrd. euroon eli 3 % edellisvuotista suuremmaksi. Kasvu oli kuitenkin selvästi vaimeampaa kuin Suomen koko tuonnin kasvu, ja tavararyhmän osuus koko tuonnista supistui 14 %:iin. Kaikkien keskeisten huipputeknologiatuotteiden tuonti kohosi edellisvuotista suuremmaksi.

Kuvio 2. Huipputeknologian tuotteiden osuudet koko tuonnista ja viennistä v. 1995-2004

Matkapuhelimia vietiin ennätysmäärä

Tietoliikennevälineiden viennin arvo supistui kymmeneksen ja jäi 6,9 mrd. euroon. Matkapuhelinten osuus tästä viennistä oli 4,4 mrd. euroa eli 12 % edellisvuotista pienempi. Matkapuhelimia vietiin kuitenkin ennätyselliset 32 miljoonaa kappaletta eli 3 miljoonaa kappaletta enemmän kuin vuotta aiemmin. Tärkeimpiä vientimaita olivat Arabiemiirikunnat (5,9 milj. kpl), Venäjä (5,4), Iso-Britannia (2,6) ja Saksa (1,9). Tietoliikennevälineissä käytettävien elektroniikan komponenttien vienti oli puolestaan kasvussa. Tieteellisten instrumenttien vienti pysytteli lähes edellisvuoden tasolla.

Venäjä nousi huipputeknologian selvästi tärkeimmäksi vientimaaksi, kun etenkin matkapuhelinten vienti sinne lisääntyi voimakkaasti. Venäjän osuus huipputeknologian viennistä oli runsaat 14 %. Vienti Arabiemiirikuntiin ja Isoon-Britanniaan jäi edellisvuotista vähäisemmäksi. Kiina puolestaan kohensi asemiaan selvästi, ja se kohosi jo neljänneksi tärkeimmäksi vientimaaksi. Vienti Saksaan jäi puoleen edellisvuotisesta, ja vienti Yhdysvaltoihin supistui kolmanneksen.

Kiina kohosi tärkeimmäksi huipputekniikan tuontimaaksi

Huipputekniikan tuonti Kiinasta lisääntyi 42 % eli selvästi voimakkaammin kuin tavararyhmän koko tuonti Suomeen (+ 3 %). Kiina nousikin huipputekniikan tärkeimmäksi tuontimaaksi, kun etenkin tieto-

Huipputeknologian tuotteiden määritelmänä on tässä katsauksessa käytetty OECD:n vuonna 1995 julkaisemaa määritelmää (kts. liite 1). Tavaroiden luokittelu perustuu SITC-luokitukseen (Standard International Trade Classification, Rev. 3). Huipputeknologian tuotteiksi luetaan tavarat, joiden tutkimukseen ja kehittämiseen käytetään vähintään 4 % toimialan liikevaihdosta.

ja toimistokoneiden, tietoliikennevälineiden ja sähkömerkinantolaitteiden tuonti sieltä lisääntyi. Kiinan osuus huipputekniikan koko tuonnista kohosi runsaaseen 15 %:iin. Tuonti Yhdysvalloista pysytteli suunnilleen edellisvuoden tasolla, ja tuonti Saksasta kääntyi nousuun. Tuonti Japanista ja Ranskasta puolestaan väheni.

Tietoliikennevälineiden tuonnin arvo oli 2,7 mrd. euroa eli lähes puolet huipputeknologian koko tuonnista. Edellisvuodesta tietoliikennevälineiden tuonti kasvoi 3 %. Tietoliikennevälineissä käytettävien elektroniikan komponenttien tuonti supistui 4 % ja oli arvoltaan vajaat 1,2 mrd. euroa. Puhelinlaitteiden tuonnin arvo kasvoi 14 % ja kohosi 1,1 mrd. euroon. Matkapuhelinten osuus puhelinlaitetuonnista oli runsaat 500 milj. euroa (+ 13 %). Määrältään matkapuhelinten tuonti lisääntyi neljänneksen, ja Suomeen tuotiin kaikkiaan lähes 11 miljoonaa matkapuhelinta.

Tieto- ja toimistokoneiden tuonti kääntyi 6 prosentin kasvuun ja kohosi 1,2 mrd. euroon. Tieteellisten instrumenttien tuonti kasvoi samaa vauhtia ja nousi 527 milj. euroon. Lääketuonnin arvo kohosi 232 milj. euroon eli lähes viidenneksen edellisvuotista suuremmaksi.

Taulukko 1. Huipputeknologian tuonti ja vienti tuoteryhmittäin v. 2004

Tuoteryhmien osuudet Suomen koko tuonnista ja viennistä sekä muutos edellisestä vuodesta

Tuoteryhmä	TUONTI Milj. e	Osuus %	Muutos %	VIENTI Milj. e	Osuus %	Muutos %
Avaruus ja ilmailu	107	0,3	-26	37	0,1	-65
Tieto- ja toimistokoneet	1 205	3,0	6	302	0,6	17
Tietoliikennevälineet	2 687	6,7	3	6 881	14,1	-10
Lääkkeet	232	0,6	18	91	0,2	18
Tieteelliset instrumentit	527	1,3	6	860	1,8	-1
Sähkökoneet	502	1,2	12	104	0,2	-0
Kemialliset aineet	163	0,4	9	55	0,1	8
Ei-sähköiset koneet	131	0,3	-6	151	0,3	21
Aseet	84	0,2	-32	55	0,1	7
YHTEENSÄ	5 639	14,0	3	8 535	17,5	-8
KOKO TUONTI / VIENTI	40 270		10	48 790		5

Taulukko 2. Huipputeknologian tuonti ja vienti maittain v. 2004

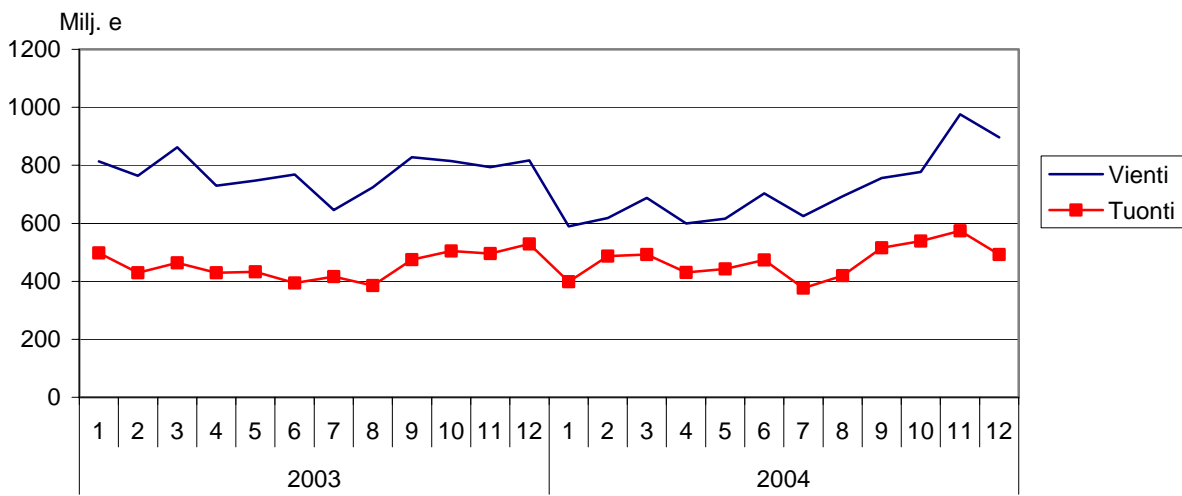
10 tärkeintä maata

TUONTI	Milj. e	Osuus %	Muutos %	VIENTI	Milj. e	Osuus %	Muutos %
Kiina	875	15,5	42	Venäjä	1 225	14,4	47
Yhdysvallat	718	12,7	2	Arabiemiirikunnat	871	10,2	-13
Saksa	649	11,5	12	Iso-Britannia	696	8,2	-21
Japani	414	7,3	-15	Kiina	563	6,6	69
Ranska	273	4,8	-8	Saksa	423	5,0	-52
Ruotsi	260	4,6	2	Yhdysvallat	408	4,8	-32
Iso-Britannia	242	4,3	-20	Ruotsi	343	4,0	6
Etelä-Korea	232	4,1	15	Italia	309	3,6	-8
Unkari	228	4,0	7	Alankomaat	212	2,5	-14
Malesia	170	3,0	17	Espanja	190	2,2	-25
Muut maat	1 578	28,0	-4	Muut maat	3 295	38,6	-9
Kaikki maat yhteensä	5 639	100	3	Kaikki maat yhteensä	8 535	100	-8

Taulukko 3. Huipputeknologian tuonti ja vienti v. 1995-2004

	TUONTI Milj. e	Muutos %	Osuus koko tuonnista %	VIENTI Milj. e	Muutos %	Osuus koko viennistä %	Tase Milj. e
1995	3 484	11	16,1	3 566	31	12,4	82
1996	3 632	4	15,2	4 283	20	13,7	652
1997	4 159	15	15,4	5 750	34	16,1	1 591
1998	4 926	18	16,9	7 344	28	18,9	2 418
1999	5 354	9	18,0	8 031	9	20,5	2 677
2000	6 958	30	18,9	11 524	43	23,3	4 566
2001	6 370	-8	17,7	9 981	-13	20,9	3 612
2002	5 701	-11	16,1	9 750	-2	20,6	4 049
2003	5 452	-4	14,8	9 310	-5	20,1	3 858
2004	5 639	3	14,0	8 535	-8	17,5	2 896

Kuvio 3. Huipputeknologian tuonti ja vienti kuukausittain v. 2003-2004

Huipputeknologian tuotteiden ryhmät ja SITC-luokat (SITC Rev. 3)
OECD:n määritelmä 1995

1. Avaruus ja ilmailu
7921+7922+7923+7924+7925+79291+79293+(714-71489-71499)+87411
2. Tieto- ja toimistokoneet
75113+75131+75132+75134+(752-7529)+75997
3. Tietoliikennevälineet
76381+76383+(764-76493-76499)+7722+77261+77318+77625+77627+7763
+7764+7768+89879
4. Lääkkeet
5413+5415+5416+5421+5422
5. Tieteelliset instrumentit
774+8711+8713+8714+8719+87211+(874-87411-8742)+88111+88121+88411
+88419+89961+89963+89966+89967
6. Sähkökoneet
77862+77863+77864+77865+7787+77884
7. Kemialliset aineet
52222+52223+52229+52269+525+531+57433+591
8. Ei-sähköiset koneet
71489+71499+71871+71877+71878+72847+7311+73131+73135+73142+73144
+73151+73153+73161+73163+73165+73312+73314+73316+7359+73733+73735
9. Aseet
891

Huipputeknologian ulkomaankauppa vuonna 2004
3.3.2005

Tiedustelut - Förfrågningar - Inquiries:

Kari Tähtivaara p. 020 492 1844
Matti Heiniemi p. 020 492 1845

Sähköposti: etunimi.sukunimi@tulli.fi

Kaikki katsaukset ovat ilmaiseksi luettavissa Tullin Internet-sivuilla <http://www.tulli.fi/>.

Internet-sivuiltamme löytyvät myös ulkomaankaupan tilastointiperiaatteista kertovat laatuseloste ja Intrastat-opas sekä kunkin tilastokatsauksen tuoteseloste.

Myynti:

Tullihallitus
Tilastoyksikkö

Hämeentie 3
PL 512
00101 Helsinki

Vaihde (09) 6141
Telefax 020 492 1860
Sähköposti: tullitil@tulli.fi

Lukusali
Tilastopalvelu virka-aikana
020 391 103

Försäljning:

Tullstyrelsen
Statistikenheten

Tavastvägen 3
PB 512
00101 Helsingfors

Växel (09) 6141
Telefax 020 492 1860
E-post: tullitil@tulli.fi

Läsesalen
Statistikservice under tjänstetid
020 391 103

Orders:

National Board of Customs
Statistics Unit

Hämeentie 3
P.O.Box 512
FIN-00101 Helsinki

Phone internat. + 358 9 6141
Fax + 358 20 492 1860
E-mail: tullitil@tulli.fi

Statistics library
Statistics service
+ 358 20 391 103